YIL: 1 SAYI: 13 OCAK 2022 AYLIK KÜLTÜR, SANAT VE AKTÜEL DERGİ

ÇAYDAÇIRA

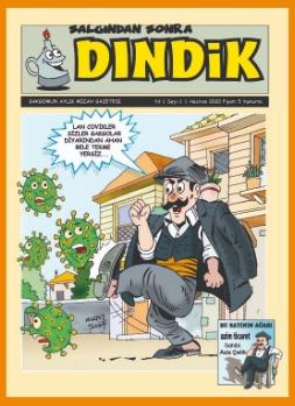

Elazığ'ın yaşayan ilk kadın bestekarı:

M. Gufran TAŞ

SİZ HENÜZ ABONE OLMADINIZ MI?

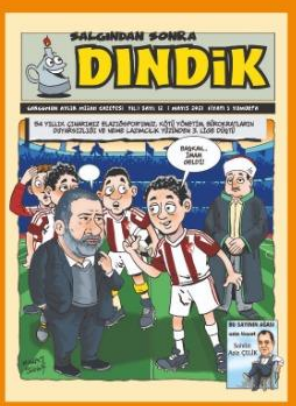

ABONE OLMAK İSTEYENLER 05335654241 NOLU TELEFONU ARAYABİLİRLER

İÇİNDEKİLER

Gürkan, siyasete küs gitti

866 Yıllık Şaheser: Eğik Minare...

Elazığ'ın yaşayan ilk kadın bestekarı: Gufran Taş

İstanbul'da Elazığ Günleri...

Elazığ'ın Ağabeyi Kemal Baytaş vefat etti

ÇAYDAÇIRA

AYLIK KÜLTÜR-SANAT VE AKTÜEL DERGİ
YIL: 1 SAYI: 13 OCAK-2022

İMTİYAZ SAHİBİ ve
YAYIN YÖNETMENİ:
YÜCEL ÇAKMAK
cakmakyucel@gmail.com

KATKIDA BULUNANLAR:
İ. EKREM KATI (ELAZIĞ)
MURAT SEVİNÇ (İSTANBUL)
ŞERİF AYDEMİR (İSTANBUL)
GÖKÇE KARAGÖZ (ABD)
İLHAN KILIÇ (ALMANYA)
LÜTFİ ERGENE (ANKARA)
AHMET BULUT (ELAZIĞ)
BİLAL CİVELEK (İSTANBUL)
MUHAMMET KURŞUN (ANKARA)

Yücel ÇAKMAK

MERHABA…

Elazığ'ın ilk sanal dergisi olan Çaydaçıra, 1. Yaşına girdi.

Araştırma haberleri ve içeriğiyle sizlerin takdirini kazanan **Çaydaçıra Dergisi**, geçmişten günümüze bir köprü görevi üstlendi.

Yazarlarıyla övgünüze mazhar olan **Çaydaçıra Dergisi**, Elazığ'ın hafızası oldu.

Gösterdiğiniz ilgiden ötürü teşekkür ediyorum.

2022 Yılı'nın ilk sayısını siz değerli okuyuculara baskılı olarak sunmak için yoğun gayret gösterdik.

Ama ekonomide yaşanan istikrarsızlıklar bizi hayal kırıklığına uğrattı.

Gece 10 ile uyuduk sabah 13 ile kalktık.

Bu düzen bizi düzensiz hale getirdi.

Sizlerden özür dileyerek, sanal yayıncılığımıza devam ediyoruz.

2022 Yılı Ocak Sayısını ilk sayımızdaki heyecanla hazırladık. Yılın ilk sayısında güzel ve özel bir röportajla başlıyoruz. İstanbul'da yaşamını sürdüren **Elazığ'ın ilk kadın bestekarı M. Gufran Taş** ile yaptığımız röportajı zevkle okuyacaksınız.

Siyasette Elazığ'ın vefasızlık ettiği Aydın Güven Gürkan'ın ölümünün 16. Yılı'nda rahmetle anıyoruz.

Adına Türkü derlenen **Telgrafçı Akif Bey**'in, Harput'a çıkarken can verdiği **"şeher yolu"** yeniden yapılıyor.

Hüseynik Mahallemizi tanıttık.

2021 Yılı'nın son **Elazığ** etkinliği **İstanbul'da** düzenlendi. Elazığ Yöresel Gıda Ürünlerinin satışının yapıldığı etkinlikte yöre sanatçılarının konserleri de yer aldı.

Elazığ'ın olduğu gibi benim de ağabeyim olan **Özer GÖZLER**'i bir kez daha rahmetle anıyoruz. Onunla çalışmaya nail olmanın gururunu yaşıyorum. Mekânı Cennet olsun…

Bir büyük Üstad daha aramızda… İLESAM ve Türkiye Yazarlar Birliği üyesi olan ve ESKADER (Edebiyat Sanat ve Kültür Araştırmaları Derneği)'in kurucuları arasında yer alan **Şerif Aydemir**, yeni yılda yazılarıyla Çaydaçıra'da…

2022 Yılı'nın tüm insanlığa başta sağlık olmak üzere mutluluk ve başarı getirmesini temenni ediyoruz.

1 YAŞINDAYIZ...

HARPUT DESTANI

Şeher'in kurulmuş, kayalık yerde,
Göklere yükselen başın var,
Harput! Hanıya o eski günlerin, nerde?
Ne bozuk düzenin, işin var, Harput!

Dinleyin ağalar, dil, söze başlar;
Hoş Kur'an okurdu, hafız kardaşlar,
Melül, mahzun bugün, ses veren taşlar,
Ne ıssız toprağın, taşın var, Harput!

Akardı o Yarı Çavuş, Üç Lüle,
Kurey'de bülbüller şakırdı güle,
Benzersin şimdi ah, bir gurbet ile
Gözlerde kan olan, yaşın var, Harput!

Mescidin, Medresen yıkıldı bütün,
Kalan tek meydanda bir Sarayhatun.
Kuyumcu sarrafı, düzerdi altun.
Ne güne kaldın, bir düşün var, Harput!

Suların zemzemdi, temizdi havan,
Ne yana göç etti, Beyzade'n, Ağan?
Çok şükür, nimeten deyilmez yavan.
Sevdiğim yemişin, aşın var, Harput!

Aşdı güneş, ay buluda batar mı?
Gece gündüz, derdim döksem biter mi?
Vahap Güray, derdi derde katar mı?
Senin ne belalı başın var, Harput!

VAHAP GÜRAY

Kemal Baytaş vefat etti

***Elazığ'ın ağabeyi Kemal Baytaş hayatını kaybetti. Turizm Bakanlığı eski müsteşarı Elazığlı Kemal Baytaş Ankara'da tedavi gördüğü hastanede 25 Aralık 2021 tarihinde vefat etti.**

ÇAYDAÇIRA/ANKARA

Uluslararası platformlarda yaptığı birçok proje nedeniyle Rusya, Çin, Tataristan, Türkiye gibi ülkelerden "Üstün Hizmet ve Onur Madalyası alan Kemal Baytaş 93 yaşında hayatını kaybetti. Türk Tanıtma Vakfı (TÜTAV) Başkanı da olan Kemal Baytaş bir süredir Ankara'da tedavi görüyordu.

Turizm Bakanlığı eski müsteşarı olan Kemal Baytaş bu görevinden emekli olduktan sonra Antalya ve Türk turizmine hizmet etmek amacıyla TÜTAV Vakfı'nı kurmuştur. Elazığ doğumlu olan Kemal Baytaş 93 yaşında hayatını kaybetmiştir.

Devlet Halk Dansları Topluluğu'nun da kurucusu olan Kemal Baytaş 70'i aşkın ödül, plaket ve takdirname ile taltif edilmiştir. Yaptırdığı Kaleiçi projesi dünya bankası ödülüne layık görülen Kemal Baytaş, 1990 yılında Türkiye-Rusya Federasyonu ve Türk-Çin Dostluk Derneklerini kurdu. Ulusal ve uluslararası birçok etkinliklerin yapımcısı olan Baytaş, TÜTAV gösteri ve sanat topluluğunun 1,5 milyon kilometre kat ederek 5 kıta'da, 37 ülkede etkinlikler yapmasını sağladı. Türkiye Gazeteciler Cemiyeti tarafından 'İletişim Büyük Ödülü" verildi. 2001'de de Akdeniz Gazeteciler Derneğince 'Yılın Adamı' seçildi.

FAHRİ BÜYÜKELÇİ

Uluslararası platformlarda gerçekleştirdiği birçok etkinlik ve uluslararası dostluğa katkısından dolayı Rusya Federasyonu, Çin Halk Cumhuriyeti, Türkiye Cumhuriyeti ve Tataristan Özerk Cumhuriyeti tarafından ‘Üstün Hizmet ve Onur Madalyaları" da alan Baytaş, Çin'den de ‘Dostluk ve Halk Büyükelçisi' unvanını elde etti. Baytaş'a Dumlupınar Üniversitesi ve Ankara Gazi Üniversitesi tarafından ‘Fahri Doktora Unvanı' da verildi. Hacettepe Üniversitesi tarafından da Kamran İnan, Süleyman Demirel, Yıldız Kenter, Hayrettin Karaca, Türkan Saylan'la beraber 'Örnek Kıdemli Vatandaş' ödülüne layık görüldü.

KEMAL BAYTAŞ KİMDİR?

1928 yılında Elazığ’ın Ağın ilçesinde doğdu. İlk ve ortaokulu Diyarbakır’da liseyi İzmir’de tamamladı. 1952 yılında Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi’nden mezun oldu. Merkezi Ankara’da olan Elazığ Kültür Derneği’nde de 1969-1970-1971 yıllarında başkanlık yaptı. Eski Kültür Bakanlığı müsteşarı Kemal Baytaş, 27 Aralık 2021 tarihinde Ankara Kocatepe Camii'nde kılınan cenaze namazı ile son yolculuğuna uğurlandı.

Baytaş için Ankara Kocatepe Camii'nde cenaze töreni düzenlendi. Baytaş'ın cenaze törenine Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun yanı sıra Baytaş'ın kız kardeşi Gülçin Öztunç, yeğeni Özgür Öztunç, yakın akrabaları ve sevenleri katıldı. Baytaş, Kocatepe Camii'nde öğle namazını müteakip kılınan cenaze namazının ardından gözyaşları içinde son yolculuğuna uğurlandı.

Onu rahmetle anıyoruz

Ölümünün 1. Yıldönümünde Ahmet Tevfik OZAN'ı sanat anlayışıyla yad ediyoruz.

AHMET TEVFİK OZAN

1953 yılında Harput'ta dünyaya geldi. İlk, orta ve lise öğrenimini Elazığ'da yaptıktan sonra; 1971 yılında Hacettepe Üniversitesi'ne girdi. Bir süre okulundan uzak kalan Ahmet Tevfik Ozan, öğrenimini Erzurum ve Kayseri'de tamamlayarak 1986 yılında tıp doktoru oldu. Zorunlu hizmetini, 1986 -1989 yılları arasında Balıkesir'de yaptı. Kayseri'de de bir müddet çalıştıktan sonra, memleketi Elazığ'a döndü. Halen Fırat Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Türkiye genelinde, sosyal ve kültürel hizmet yapan birçok vakıf ve dernekte aktif görevlerde bulundu. Şair Ahmet Tevfik Ozan'ın şehircilik ve kentleşme üzerine bilimsel çalışmaları da bulunmaktadır.

Ahmet Tevfik Ozan, 15 Ocak 2021 tarihinde kalp krizi geçirerek hayatını yitirmişti.

KENDİ KALEMİNDE SANAT ANLAYIŞI

Ahmet Tevfik Ozan, şiire lise yıllarında başladı. 1971 de başlayan yazın yaşamı, şiir, düzyazı, makale, karikatürle çeşitli dergi ve gazetelere yansıdı.

"Biz, şiiri; cemiyetin ruh dünyasını aydınlatan kelimelerden toplanmış ve duyguların rayihası ile bezenmiş, bir demet kutlu buket sayıyoruz. Şair, her gün konuştuğumuz kelimelerle; insanların ruh dünyasına "imanı, hoşgörüyü, paylaşmayı, şefkati ve aşk"ı bir buket halinde sunmaya çalışan insandır. Biz, en yalın hali ile Şair'i "Allah'ın Rahim ve Vedud İsimleri'nin tecellisini arayan seyyahlar cümlesi"nden sayarız. Biz de şair olarak çok "mektepli" olmasak da "alaylı" gözüyle bu hakikata hizmet etmenin gayreti içindeyiz. Bir Büyük İslam Alimi "İnsan küçük bir Kainat; Kainat, büyük bir İnsan'dır!..." der. Allah'ın Hayy İsmi; Kainat'ta vasıtasız tecelli eder.. Bu durumda,

kendi fani vücudunda; Allah'ın Hayy isminin tecellisini gören Şair; hemen tefekkür edecek ve eline aldığı kalemle insan ve kainatın sırlarını kurcalayacaktır!.. Biz, fikir ve şiir felsefemizin özünü; böylece takdim ederiz!...

Akıp giden bir nehire; alaca karanlıkta bir fener ışığı tutsanız, nehirde, suyun adeta durduğunu ve nehir sularının bir göle tahvil olduğunu zannedersiniz. Aslında, bu böyle değildir. Nehrin suları, zerreler halinde akıp gitmekte; fakat ışığın aksettiği sular, yerinde duruyor gibi görünmektedir., Aslında, insan vücudu da böyledir. Her insan, hayatı; onun vasıtası ile tattığı yaşadığı vücudunun her yıl hücreler bazında değiştiğini fark etmez. Bir bakıma vücudun görünmez kalıbı; hayatın en esrarlı bilmecesi olarak, yani ruh olarak karşımıza çıkar. Bize göre, insanın hayatı "nefsi, vücudu ve ruhu" arasında cereyan eden fırtınaların bütünüdür. Bir Büyük İslam Alimi "Hayat, bir an-ı seyyaledir!.." der ve ilave eder: "Kesişen iki büyük aynanın ortasında, bir adam; kendini bir sahrada zanneder!.." Ne büyük bir hakikat!.. Bu hakikat çeşmesinden içenler, elbette; günü birlik, nefse ram olmuş hareketlerin içinde olamazlar; kul hakkına riayet etmeyi, hayatın felsefesi bilirler…"

Türk Edebiyatı, Töre, Doğuş, Boğaziçi, Devlet, Divan, Yağmur, Erciyes, Kültür ve Sanat, Yeni Düşünce, Konevi, Erguvan, Hedef, Gözyaşı, Mina, Hasret, Çağrı, Nizam-ı Alem , Ana, Gergef, Ülküm, Bozkurt, Liseli Genç gibi çeşitli dergilerde üçyüzü aşkın şiirleri yayınlanan Ozan, "DAĞLARARDI ŞİİRLERİ VE KAİNAT ŞİİRİSTAN" adlı iki yapıtında bu şiirleri toplayarak yayınladı. Yazarlar Birliği ve İLESAM'ın kayıtlı üyesi olan Ahmet Tevfik Ozan'ın düz yazıları, "ŞİİRDEN TAŞAN SÖZLER" adıyla kitaplaştırılmıştır.

Şiirlerinde halk şiirinin söyleyiş güzelliğiyle birlikte "sevda, aşk, hasret ve ölüm" gibi temaları işleyen şair, dilinin sadeliği ve akıcılığıyla okuyucuları kendi duygu dünyasına çekmektedir. Okundukça elden bırakılmayacak, dillerde dolaşacak dizelerin sahibidir.

Güçlü bir şiir dili vardır, Özcan Ünlü'nün ifadesiyle "Doğunun güçlü bir şairidir." Şiirinin metafizik boyutu en belirgin yanıdır.

Şiirinde görünenin ötesindeki "Görünmeyen Evren"e doğru sürekli bir atılım vardır. İlk şiirlerindeki fikir yoğunluğu yerini, zamanla; dil işçiliğine ve düşünce zenginliğine bırakmıştır… Özellikle kullandığı doğal semboller metafizik özellikler içermektedir.

Yunus Emre, Necip Fazıl Kısakürek ve Abdurrahim Karakoç çizgisini zamanla aşarak, kendine özgün sesini yakalamasını bilmiştir. Vatan ve Allah sevgisi onun şiirlerinin başucu temasıdır. Serbest tarzda yazdığı şiirleri de en az heceyle yazdıkları kadar başarılıdır.

Duran, Dünya 3.üncüsü

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Elazığ Kovancılar Hazar Spor Kulübü Sporcusu Ahsen Duran, Tayland'ın Bangkok kentinde 4-12 Aralık tarihleri arasında düzenlenen Muaythai Dünya Şampiyonasında 67 kiloda dünya üçüncüsü oldu.

Elazığ Gençlik ve Spor İl Müdürü Abdulsamet Eren yaptığı açıklamada; "Elazığ Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü olarak spor ve sporcuya gereken hassasiyeti her zaman olduğu gibi gösteriyoruz. Biz sporcularımızın her zaman yanındayız. Geçtiğimiz gün Ahsen Duran'ı annesiyle birlikte kurumumuza davet ettik. Ahsen'i misafir etmekten büyük gurur ve onur duyduk. Ahsen ile yapmış olduğumuz sohbette Dünya Şampiyonasında kürsüye çıkacağını ve madalya alacağını konuşmuştuk. O da bizi mahcup etmedi. Gerçekten Dünya üçüncüsü olarak adını Elazığ'da unutulmazların arasına yazdırdı. Tabi bu kolay bir iş değil. Hocası Sait Uygur Hoca, ailesi, babası Veysel Bey sürekli Ahsen'in yanında olmuşlar Ahsen İle birlikte çalışıyorlar. Ahsen'de hedefleri doğrultusunda bir taraftan spor akademisini Gümüşhane'de okuyor. Bir taraftan antrenmanlarını yapıyor. Tabi büyük hedefleri var. Şunu da belirteyim. Bir bahane değil ama Ahsen Tayland'a giderken bir grip hastalığı geçirdi. Tam toparlamamışken maçlara çıktı.

Belki de Ahsen tam olarak sağlıklı gitmiş olsaydı bugün Dünya Şampiyonu olabilirdi. Çünkü rakiplerini yenebilecek güçte ve fizikte. Ben yine de tebrik ediyorum. Ahsen'i, hocasını, ailesini. Bundan sonraki süreçte de inşallah hem Dünya Şampiyonalarında hem de Ahsen'in önümüzdeki bütün uluslararası mücadelelerinde yanında olacağız. O da inşallah bu kürsüye çıkma alışkanlığını yerine getirir. Elazığ'ın bir sporcusu ülkemizi temsil ediyor ama bizimde gururumuz oldu. Kendisine çok teşekkür ediyorum." ifadelerine yer verdi.

3 yıllık aktif sporculuk kariyerinde 1.5 yıldır Muay Thai sporuyla ilgilendiğini dile getiren Ahsen Duran, "2020 Şubat ayında Türkiye Şampiyonası'nda 4 rakibimi yenerek 1. oldum. Milli takım seçmelerinde takıma seçildim. Tayland'ta düzenlenen Dünya Şampiyonası'na yarı finalden katıldım ve 3'üncü oldum. Hafif bir gribal enfeksiyonum vardı emimin ki hasta olmasam şampiyon olurdum. Türk milli takımı olarak dünya 2'ncisi oldum. Üzerimizde emekleri olan herkese çok teşekkür ederim" dedi.

Ahsen'in antrenörü Sait Uygur (52), "Ahsen'le iyi bir çalışma dönemimiz oldu. Türkiye şampiyonluğu ve ardından milli takıma girmesinin ardından Tayland'ta dünya 3'üncüsü oldu. İlimizi ve ilçemizi gururlandırdı. Ahsen'in bu noktalara gelmesi önemli. Ahsen'i Dünya Şampiyonu olarak görmek istiyoruz" ifadelerini kullandı.

ANA KUCAĞI

Anadolu Tebessümü, diye bir ifade vardır dilimizde. Annelerimizi anlatmak isterken kelimeler yetmemiş olsa gerek ki, bu kadarını söyleyip kurtulmuş eskiler. Ama yetmiş işte! Kelime yetmese de mâna yetmiş. Bana da sorsalar anneliği; bir avuç gülümseme ve bir kucak ılıklık der, bitiririm sözümü.

ŞERİF AYDEMİR'İN NOT DEFTERİNDEN

Çocukluğumda anne ile cenneti hep bir düşünmüşümdür, bir hayal etmişimdir. Cennetin kapısında tül kanatlı nurdan bir melek uçuşurdu; yüzünde gülümseme hiç bitmezdi, çiçek ağzı gibi...
Uçmak için kuş olmak gerekmiyordu, küçük sevinçler yetiyordu çocuk dünyama. Bilirdim ki, harı geçmeyen, daima közü beslenen bir anne yüreği titriyor benim için. Soğuk gecelerde gelir şefkatli elleriyle üstümü basırırdı, sabahlara dek ellerinin sıcaklığı kalırdı yorganımda. Rüyalarım koksun diye gece uyuduktan sonra koynuma gül kuruları döktüğünü hissederdim.
O yanımdayken geceler cömert olurdu. Engin, derin, sonsuza akıp giden dupduru göğe bir beyaz güvercin gibi kanatlanır ve derdim ki:
"Gök ne güzel anne!
Kendini yoksullara adar.
Hakan yıldızı yok,
Çoban Yıldızı var. "
Bilmiyorum ki, ilk rüyam hangi evrene doğru kulaç atmıştı acaba? Annem ilk hangi ninniyi emzirmişti? Ne kadar merak etsem de cevap bulamamıştım. Belki oralarda asıl kimliğimi, ruh sızımı yakalayabileceğimi düşünüyordum. Çünkü, ninnilerin anne sütüne karıştığını büyüyünce kitaplardan öğrendim.
Artvin Şavşat'ın Kocabey köyünde anneler; **"Benim yavrum büyüsün, büyüsün de kadı olsun"** diye ninni söylermiş. Bu gelenek hâlâ bozulmamış. Nitekim Osmanlı döneminde kadı, Cumhuriyet döneminde hakim-savcı en çok bu köyden çıkıyor. Demek nutkun canı var. Söz vücut buluyor. Beddua değil, hayır dua gerekiyor.
Bir dili güllü şairimiz; "Şiir, dua ve çocuk iyilik koluna mensuptur" demişti.
Herkes şiir yazamaz ama istenirse bir çocuk, hayatın şiiriyle eğitilebilir. Tıpkı annelerin yaptığı gibi.
Yavrusuna yağmur damlasını bile öpüp koklatan, "Sakın kötü konuşma, dudağın kirlenir" diye tembihleyen bir anneden daha güzel kim şiir yazabilir?
"Çünkü anne,
Bir çocuktan bir Kudüs yapar."
Ana kucağı; dünyanın en tehlikesiz ve merhametli sığınağı... Güvenlik yurdumuz...
Ana dizi; gönlümüzü dinlendirdiğimiz, sınırsız hülyalarımızın boy attığı yumuşacık yastık...
Ana soluğu; içimize ağan sıcak ve sahici nefes...
Her annenin yüreğinde bir karanfil sokuludur, diyen şair ne çok haklı çıktı...
.....
Ramazandı. Binbir hevesle sahura kaldırılmış ve artık "tekne orucu"ndan tam oruca terfi etmiştim. Hem o gün bir ilk daha vardı; yeni okullu oluyordum. Üstüm başım yıkanmış, temiz, hışır hışırdı. Annem dualarını ve şefkatli bakışlarını üstümden ayırmadan beni arkadaşlarımın arasına katarken; "Biliyor musun, bugün sen Allah'ın misafirisin!" diye uğurlamıştı. Sevincim içime sığmıyordu. Ama korkuyordum da. Okul, sıra, sınıf, öğretmen, tebeşir... Yeni bir dünyaya ilk adımlarım... Hissediyordum, akranlarım da aynı duyguyu

yaşıyordu. Zaten ne çok benziyorduk birbirimize. Bir numara makinaya verilmiş saçlar; güneş yanığı meşe kokulu yüzler, yarım yamalak, silik gülüşler; somurtuşlar aynı... Hele o, güvercin duruşlu kıpırdamalar; öyle ürkek, tedirgin, yabancıl sokulmalar... İsimlerimiz, numaralarımız değişik olsa da o kadar birbirimizdik ki, öğretmen ayırmakta zorlanıyordu çoğu kere. Şükür ki, anneler ilk görüşte seçip alıyorlardı çocuklarını.
Okul dönüşünde orucu bozmadığım anlaşılınca, annem sözünü tuttu, babamın Elazığ'dan getirdiği sapanı alıp dışarı çıkmama izin verdi. Gece rüyama girmişti zaten. Sabaha kadar kuş kovalamıştım göklerde onunla. Lastiği, meşini, çatalı bambaşkaydı. Başka kimsede yoktu bu sapandan. Kafesiyle birlikte bir 'kamalak' keklik vermişlerdi, değişmeye razı olmamıştım.
Bahçeye çıktım. Cebim taş dolu. Sessiz ve usulca dut dallarında cıvıldaşan serçeleri kolluyordum.
Baktım, annem yanıma gelip dikilmiş. Arapgir'e, Ağın'a has duruşuyla ellerini göğsünde kavuşturmuş uzakları gözetliyor. Ağaçlarda bir tatlı esinti var. Sanki annem zihninde dürdüklerini, dürüp sakladıklarını onlara fısıldıyor. Hasbıhâl ediyorlar.
İyilik tüten ağırlığını hep üstümde tutmaya çalışıyor.
Yumuşak ve ılık bir sesle:
- Kuşlara taş atmanı istemiyorum, dedi.
Donup kaldım. Nasıl üzüldüm... Hani, orucumu bozsaydım bu kadar olurdu. Konuşamadım.
O ise gözüyle değil, yüreğiyle bakıyor bana. Merhameti ocaktaki süt gibi köpüklenip taşmıştı.
- Nişana at, kuşlara atma he mi?
- Niye?
- Kuşları korkutursan, yaralarsan çok üzülürüm.
- Ama niye?
- Çünkü ben kuşların da annesiyim!
Birden küme küme kuşlar çoğaldı havada. Ağaçlar dolusu kardeşlerim oldu. Serçeler, kırlangıçlar, üveyikler, sığırcıklar, sürüyle dut kuşları yeni palazlanan yavrularını getirip korkusuzca gevrek dallara emanet bıraktılar. Mavi gökler geç vakitlere kadar bahçemize misafir taşıdı. Bahçemizde şölen var.
O şölen içimde hep süregeldi. Annemin içli sesi kulağımdan hiç gitmedi.
Şemseddin Sami, "İnsan beşikte aldığı bir tabiatı tabutta bırakır" demişti. Elhak, doğru söylemiş. Şu ana kadar kuşlarla olan akrabalığım, kardeşliğim hiç azalmadı.
Fatma Barbarosoğlu'nun yazdıklarını, kitaplarını okurum. Sözüne sohbetine katılırım. Eskader'e de bir kaç kez davet etmiştik.
12 Kasım 2014 tarihinde anlattıkları beni derinden etkilemişti. Tam da yukarıda vermeye çalıştığım çocukluk günlerime götürmüştü. C.Sıtkı Tarancı, "Affan dedeye para saydım/ Sattı bana çocukluğumu!" demişti ya... Ama ben para pul saymadan ulaşmıştım o günlere.
Fatma Barbarosoğlu şöyle diyordu: "Bir gün bahçeyi gezerken annem, dallardan birinin kırılmış olduğunu gördü. Tülbentinin kenarını şerit gibi yırtarak ağacın yaralı dalını bağladı. İşte o gün annemin sadece bizim değil, ağaçların ve kuşların da annesi olduğunu farkettim."
Bildiğim kadarıyla Fatma hanımlar Afyonlu idiler. Annelerimizin tanışıp bilişmesi çok zordu. Ama bu derece yakınlığı nasıl kurabiliyorlardı? Bu dil benzeşmesi, bu duygudaşlık, bu merhamet ve şefkatin kesişmesi...
O gün, o sözler beni âdeta kışkırtıcı düşünmelere sevk etmişti.
Düşünmüştüm:
Hz. Peygamber(s.a.v.), dostlarıyla sohbet ederken, "Hurma sizin halanız olur" demişti de bütün bir insanlığı ağaçla akraba kılmıştı. Sonra kuşu öldüğü için çok üzülen Ebu Talha'nın oğluna taziyeye gitmişti.
Yeni yavrulamış köpeği görünce yavrular çiğnenmesin diye ordusunun güzergâhını değiştiren o kutlu komutanı düşündüm...

Pir Sultan Abdal'ın şiirinde, **"Koşumdan koşuma gözlerinden öpün/İreçberler hoşca tutun öküzü."** diye tembihlediği o kadîm geleneği düşündüm...
Ağacın altında oturup kalktıktan sonra ağaca teşekkür eden, helallik isteyen koca gönüllü bir dervişi düşündüm...
Kurduğu dal yorulmuştur diye salıncağın yerini değiştiren rikkati düşündüm...
Çift sürdüğü tarlanın kenarında ayakkabısının çamurunu sıyırarak öbür tarlaya hak gitmesin diye dikkatlenen, çamura bile can katan Ömer Baba'yı düşündüm...
Kuşlar dane toplarken ürkütmemek için yolunu değiştiren ve bir şey yerken ağzında kuşların hakkı var mı diye hak kayıran Talaşcı Veysel'i düşündüm...
Dağlara buğday serpin, müslüman memleketinde kuşlar aç kaldı demesinler, diye yüreği yanan Hz. Ömer'i düşündüm...
Gece bahçedeki ağaçların tomurcuğunu üşütmemek için onların üstünü örteyim derken kendisi zatürre olan Osman Yüksel Serdengeçti'yi düşündüm...
Biz olmasak/ Kediler, köpekler, kuşlar da yoksa/ Kime kalır bu dünya? diye şiirler okuyan Şemsettin Ünlü'yü düşündüm...
"Annem kardeşim gibi severim,
Ağaçları, taşları, çiçekleri..." diyen Cahit Sıtkı Tarancı'yı düşündüm...
Güle, nergise, çiçeğe, böceğe çatık kaş göstermek benim için kul hakkıdır, diyerek içimize cennet esintileri döken o güzel yüzlü aşığı düşündüm...
Bir gece yarısı sevinçle oğlunu uyandırıp **"Ekinlerin büyüme sesini duyuyor musun?"** diye pencereden tarlalarını gösteren Cüneyt Arkın'ın Eskişehirli babasını ve annesini düşündüm...
Annesinin doyuramadığını dünyalar doyuramaz, diyen Neşet Ertaş'ı düşündüm...
On bir yaşındaki Çoban Ali'nin, **"Anam ölünce gökteki bütün yıldızlar yuvalarına kaçtılar, daha karanlığım hiç bitmedi."** deyişini düşündüm...
Annelik olmasaydı, insanlardaki mermer yürek nasıl yumuşardı acaba? O mübarek ses, demek her şeyi bastırıyor. Bin yıldır bu topraklarda merhametin ve şefkatin nöbetini boşuna mı tutuyor anneler?
Ve,
Dünyalara sığmayan insan bir anneye sığıyormuş;
İşte bunu da düşündüm...
Bir anne, bir anne daha bütün bunları düşündürdü bana.
Kimse her şeyi bir defada söyleyemez. Benim de diyeceklerimin çoğu karnımda kaldı.
Neyleyim? Sözü bitirmek zorundayım.
Ama inanıyorum ki, şimdi hepimizin boğazına bir anne sıkıştı.
Rahmet olsun, selam olsun annelere...

ŞERİF AYDEMİR

Elazığ-Ağın nüfusuna kayıtlı olan Şerif Aydemir 1950 yılında Kemaliye'de doğdu. Lise öğrenimini Malatya'da tamamladı. Adalet Meslek Yüksek Okulu'nu bitirdi. Türk Edebiyatı, Yeni Asya, Sur, Sanatalemi.net, Bizim Külliye, Ağın Düşün ve Sanat Dergisi, Ağın Haber Gazetesi ve Harput Çırası'nda yazıları ve şiirleri yayımlandı. Ruhuma Saplanan Şehir (hikâye, 2005), Yazık Olmuş Yârsız Ömrü Geçene (Deneme, hâtırat, 209), Mendilim Sende Kalsın (hikâye, 2010) yayımlandı. İLESAM ve Türkiye Yazarlar Birliği üyesi olan Şerif Aydemir, ESKADER (Edebiyat Sanat ve Kültür Araştırmaları Derneği)'in kurucuları arasında yer aldı. Ağın Haber gazetesinin başyazarlığını ve Yayın Danışmanlığı'nı yürüttü. 2011 yılında 40 yıl idarecilik yaptığı İstanbul Adliyesi'nden emekli oldu. 2011'den beri Edebiyat Sanat ve Kültür Araştırmaları Derneği (ESKADER)'nin müdürü olarak görev yapıyor.

866 Yıllık Şaheser
HARPUT | EĞİK MİNARE

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Zarif minareler, ihtişamlı kubbeler, büyüleyici kemerlerle bin yıl öteden gelen bir dinamizm ve haşmetin ruhu, Büyük Selçuklu sanat eserlerinde ve mimarisinde saklıdır. Selçuklu tuğla minareleri, adeta her coğrafyada farklı teknik özelliklere sahip birer mimari şaheser olmuştur. Nitekim Harput'ta bulunan tarihi Ulu Cami'nin eğik minaresi ise bu şaheserlerden biridir.

Tuğlaların dizilim şekli hem eğik minareyi ayakta tutmakta hem de süsleme sanatında bütünlük ve sadeliği ön plana çıkarmaktadır.

Harput'ta eski Cami Kebir Mahallesi'nde 2000 metrekarelik bir alan üzerine kurulu olan ***Harput Ulu Camisi'nin*** yapım tarihi kesin olarak bilinmemektedir.

Harput Ulu Cami Anadolu'daki en eski Türk camilerindendir. Caminin minaresi eğri bir şeklide durmaktadır. Kimilerine göre kalın gövdeli ve gittikçe daralarak inşa edilen bu minare bilinçli olarak eğri inşa edilmiştir, kimilerine göre ise bir deprem sonrasında minare eğri bir şekle dönüşmüştür. Caminin inşa kitâbesi yoktur. Avlunun kuzey kanadında, kemer ayağının üzerinde ve sivri kemer gözleri arasında duvardaki bir nişe gömülü on bir satırlık Arapça vergi kitâbesi ise yapıma ilişkin Artuklu Sultanı Kararslan bin Davud bin Sökmen bin Artuk tarafından 1156-1157 tarihlerinde yaptırıldığı bilgisini vermektedir.

Kitabede; *"Besmeleden sonra, Allah'ın rızasını tahsil ve Allah'a yakınlaşmak kasdiyle bu binayı yaptıran ol bir kişidir ki, büyük Baş Buğ ve Emirdir. Alimlerin Efendisi, Cenab-ı Hak tarafından yardım görmüş, kuvvetlenmiş, dünyadaki bütün mücahitlerin muzafferi, Dinin medar-ı iftiharı Müslümanların en güzeli, İmamların zahiri, halkın ve devletin yardımcısı,*

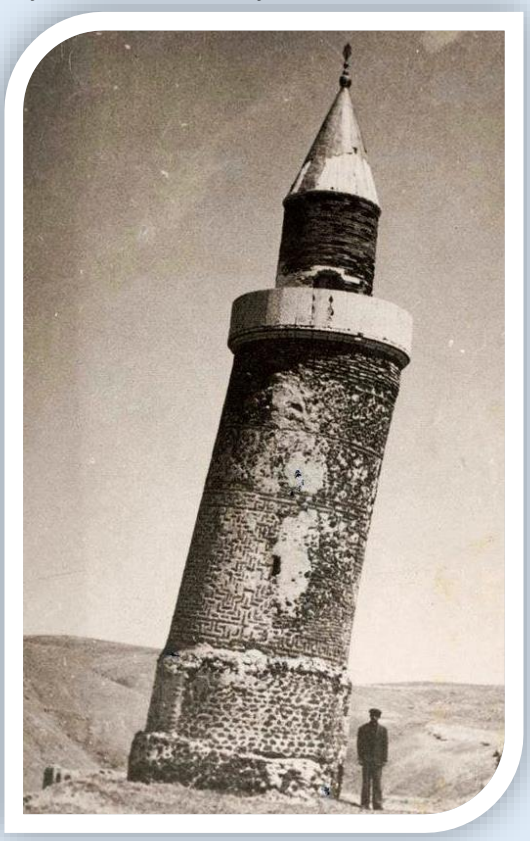
halk arasında şan şeref sahibi, Ümmetin tacı, mülk sahiplerinin güneşi, Sultanların aziz ve şerifi, İslam askerlerinin şerefi, mücahitlerin yardımcısı, Allah'ı tanımayan ve şirk koşanların katili, şerefi göklerden alıcı, sultanların kılıcı, Emirlerin Efendisi, Çiftçilerin babası sıfatında olan Artuk oğlu Sokmanın oğlu, Davud'un oğlu Karaarslandır. Halifenin de yardımcısıdır. Allah onun saltanatını, tac-ü tahtını ve halkını daim ve baki etsin. Allah'ın laneti, Allah yolundan ve emrinden ayrılanların ve dönenlerin üzerine olsun." yazmaktadır.

Bu minarede süsleme amaçlı kullanılan tuğlalar genellikle kare, dikdörtgen ve kavisli plakalar halindedir. Minare üzerinde üç farklı motif göze çarpmaktadır. Dikdörtgen tuğlaların yan yana dar yüzeylerinin gösterilerek dizilmesi ile minare tabanındaki süsleme motifi oluşturulmuştur.

Alttan ikinci süsleme ise üçgen kesilmiş tuğla parçalarının iç içe geçirilmesi ile oluşturulmuştur. En üstteki ve en güzel süsleme ise çiçek deseni görünümündeki tuğla parçaları ile bezenmiştir.

Eğik Minare Efsanesi

Harput Ulu Cami'nin eğik minaresi ile yanında bulunan yaklaşık 120 yaşındaki eğik dut ağacı efsanesi dikkat çekiyor. Efsaneye göre minarenin ve ağacın bir Kadir Gecesi secde ettiği ve o şekilde kaldığı anlatılıyor. Harput'la ilgili birçok efsanenin olduğunu belirten F.Ü Eğitim Fakültesi Öğretim Üyesi ve kalenin Kazı Başkanı Prof. Dr. İsmail Aytaç, "Ejderha Taşı ve Süt Kalesi efsanesi vardı. Bir diğer ise Ulu Cami minare ve dutla ilgili efsanelerdir. Efsaneye göre Kadir Gecesi'nde kalkan bir şahıs minarenin eğilip kalktığını görüyor. Sabah kalktığında da eğri olarak kaldığını ifade ediyor. Normalde bu yapılar düzgün yapılır ama zaman içerisinde çeşitli sebeplerle bu tür yıpranmalar oluyor. Tarihi kaynaklarda minarenin ne zaman eğri olduğuna dair arşiv kaynaklarında bilgi bulamadık." dedi.

Elazığ'ın vefasızlık ettiği siyasi lider…

Gürkan, siyasete küs gitti

Perçençli Hayriye Hanım'ın torunu olan Aydın Güven Gürkan, SHP'den Elazığ adayı olduğu 1987 genel seçimlerde Parlamento dışında kaldı.

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Aydı Güven Gürkan, 1984'te HP'nin Genel Sekreterliği'ne, 1985'te partinin Genel Başkanlığı'na getirildi. Birleşme konusunda SODEP Genel Başkanı Erdal İnönü ile temaslar yürüterek, 3 Kasım 1985'te gerçekleşen birleşmenin mimarlarından oldu. Sosyaldemokrat Halkçı Parti adını alan birleşik partinin ilk kurucu Genel Başkanı oldu ve bu görevi daha sonra Erdal İnönü'ye devretti. Aynı yılın Eylül ayında SHP Genel Başkan Yardımcılığı'na seçilen Aydın Güven Gürkan, Elazığ'dan milletvekili seçilemedi. Eşi Serap Aksoy, Aydın'ın siyasete küs vefat ettiğini ifade etmişti. Gürkan'ın ölümünün 16. Yılı'nda rahmetle anılıyor.

PERÇENÇ'DE DOĞDU

Aydın Güven Gürkan, 10 Mayıs 1941 tarihinde Elazığ'ın Perçenç köyünde doğdu. 1963 yılında Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesi'nin Maliye ve İktisat bölümünü bitirdi. Ardından Almanya'da Köln Üniversitesi'nde doktorasını tamamladı.

Siyasal yaşamında 3 kez milletvekili seçilen Gürkan, HP ve SHP Genel Başkanlığı görevlerinde bulundu.

1970 yılında Gazi Üniversitesi'nde doktor asistan olarak akademik kariyerine başladı. 1973 yılında doçent olan Gürkan, 37 yaşında da profesör ünvanını aldı. Gazi Üniversitesi'ne bağlı Gazetecilik ve Halkla İlişkiler Yüksek Okulu'nda müdürlük yapan Gürkan, uzun yıllar Ekonomik Doktrinler kürsü başkanlığında bulundu ve bir süre rektör vekilliği görevini de sürdürdü.

1981 yılında, Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) sistemini ve baskıları protesto ederek üniversiteden ayrıldı.

SİYASETE ATILDI

Prof. Gürkan, 1983 yılında politikaya girerek aynı yıl CHP'den 17. dönem Antalya milletvekili oldu. 1984'de bu partinin genel sekreterliğine, 1 Temmuz 1985 tarihinde ise partinin genel başkanlığına seçildi.

Gürkan, Sosyal Demokrasi Partisi (SODEP) Genel Başkanı Erdal İnönü ile birlikte 3 Kasım 1985'te gerçekleşen SODEP -HP birleşmesinin baş mimarlarından oldu. Birleşmenin ardından

aynı gün oy birliği ile SHP adını alan birleşik partinin ilk kurucu Genel Başkanı olan Gürkan, 1 Haziran 1986'da bu görevi İnönü'ye bıraktı.

ELAZIĞ'DAN SEÇİLEMEDİ

SHP'den Elazığ Milletvekili Adayı olan Gürkan, 1987 genel seçiminde parlamento dışında kaldı. Gürkan, aktif parti politikasına bir süre ara verdi. Daha sonra 1991 SHP kurultayında Parti Meclisi üyeliğine seçilerek, yeniden aktif göreve döndü. 1991 seçiminde İçel milletvekili olarak parlamentoya girip SHP Grup Başkan vekili olan Gürkan, aynı göreve 1992'de yeniden seçildi. 20. dönemde İzmir'den milletvekili olan Gürkan, 1995'de gerçekleşen SHP, Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) birleşmesine önemli katkılarda bulundu. Aynı yıl Doğru Yol Partisi (DYP), SHP koalisyon hükümetinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı yaptı. CHP'den ayrıldıktan sonra bir süre Yeni Türkiye Partisi'ne (YTP) katıldı. Tüm siyasal çalışmaları bağlamında sol değerleri öne çıkaran bir çizgi izledi.

Bir kızı olan Gürkan, tiyatro ve bale sanatçısı Serap Aksoy ile evliydi. Almanca ve İngilizce bilen Gürkan'ın çeşitli ders notlarının yanı sıra yayınlanmış çok sayıda makalesi ve "Kalkınmanın Sosyo-Ekonomik Sorunları" adlı bir kitabı bulunuyor.

Sosyal Demokrat Halkçı Parti (SHP) ve Halkçı Parti (HP) eski Genel Başkanı Aydın Güven Gürkan, Özel Acıbadem Kozyatağı Hastanesi'nde uzun zamandır mide kanseri tedavisi görüyordu. 22 Ocak 2006 tarihinde hastanede vefat eden Gürkan'ın cenazesi, 24.01.2006 Tuzla aile mezarlığında toprağa verildi.

'İYİ BİR İNSAN'

Eşi Serap Aksoy, "Benim için iyi bir insan olan, sonradan çok önemli bir siyasi kişilik olduğunu anladığım Aydın, siyasete küs vefat etti" dedi. Aksoy, Gürkan'ı siyasi bir kişi olarak değil, iyi bir insan olarak tanıyıp sevdiğini vurguladı, şunları söyledi:

"Daha sonra anladım ki, o çok önemli bir siyasi kişilikmiş. Sevgim kat be kat arttı. İftihar edebileceğim kadar çok özel birlikteliklerim oldu. Onun siyasi kimliğini ve kişiliğini, Türk halkına ve siyasetçilere bırakıyorum. Benim için çok önemli bir yol arkadaşı idi. Kendisi çok inatçı bir kişilikti. Ben de onun elinden tuttum ve bugüne kadar geldik. Maalesef Aydın'ı kaybettik. Acımız sonsuzdur."

Elazığ'ın tanınmış simalarından Perçençli Hayriye Hanım, Aydın Güven Gürkan'ın babaannesidir. Hayriye Hanım'ın ikinci oğlu Hamdi Gürkan, Aydın Güven Gürkan'ın babasıdır.

Aslen Harputlu olan M. Gufran Taş, Elazığ'ın ilk kadın bestekarı olarak adını Elazığ tarihine yazdırdı.

Notaların hanımefendisi…

***Üsküdar Musiki Cemiyeti'nden yetişen M. Gufran Taş, başta TRT olmak üzere Türk Müziği repertuvarına kazandırdığı besteleriyle Elazığ'ın ilk kadın bestekarı unvanını kazandı.**

YÜCEL ÇAKMAK

Harput, 1085 yılında Türklerin eline geçmesi ile birlikte, cami, medrese, hastane, çeşme, türbe ve saray gibi kurumlar yapılarak hızla şehirleşmeye ve önemli bir kültür merkezi olmaya başlamıştır. Bu kurumlarda çok sayıda mutasavvıf, ilim adamı ve sanatkâr yetişmiştir. Bu sanatçılar Harput kültürü ile Türk İslam kültürünün sentezinden oluşan eserler vermiş, şairler şiirler yazmış ve adı bilinmeyen bestekârlar da Harput'taki saraylarda, konaklarda bu şiirleri bestelemişlerdir. Böylece Orta Asya'dan kopup gelen Türk insanı beraberinde getirdiği bilgi birikimi ve folklorik değerlerini Harput kültürü ile birleştirerek hem sanatın hem de medeniyetin en güzide örneklerini burada sergilemiştir.

Bu nedenle bugünkü Türk Sanat Müziğinin doğuş yerleri eğer saraylar veya bu sarayların bulunduğu şehir merkezleri ise; bu müzik türünün ilk bestelerini de Harput'ta veya Harput'taki saraylarda aramak gerekmektedir. Günümüzde önemli bir kültür merkezi olan, İstanbul'da o dönemlerde Türk ve Türk müziği yokken, Harput'ta kurala dayalı olarak Türk müziği icra ediliyordu.

Adını 'Harput Müziği' olarak tescillendiren müziğimizin icracıları ve bestekarları da erkek sanatkarlarının hakimiyetindedir. Harputlu Hacı Hayri Bey, Korukoğlu Şevki Bey, Hafız Osman Öge gibi bestekar ve icracılar Harput Müziğini yaşatan isimlerin başında gelmektedir.

M. Gufran Taş kimdir?

Elazığlı anne ve babanın ikinci çocuğu olarak 1944 yılında Gaziantep'te dünyaya geldiğini ifade eden Gufran Taş, "Çocukluğumdan beri şiir ve musikiye büyük ilgi duymaktayım. 1989 yılında Emin Ongan Üsküdar Musiki Cemiyeti'ne girdim 5 yıl orada eğitim gördükten sonra, 1994 yılında Boğaziçi Musiki Vakfı'na devam ederek, 5 yılda orada eğitim aldım." dedi.

Türk Müziği'nin önemli isimlerinden ders aldığını ifade eden Taş, "O yıllardan beri musiki çalışmalarıma devam etmekteyim, kıymetli hocalar; Nihat ADLİM ve Vahit ANADOL'dan usul, nazariyat ve Solfej, Sözer YAŞMUT ve Amir ATEŞ'den beste dersleri aldım." dedi.

Taş, beste çalışmalarında bulunmuştur. Ud ve rebap çalan Gufran Taş'ın sözü ve müziği kendisine ait şarkıları TRT radyo repertuarında yer almıştır. Şair, MESAM üyesidir. Taş, Turhan Taşan'ın Kadın Besteciler kitabında yer almıştır.

Şiirleri çeşitli dergi, gazete ve antolojilerde yayımlanan Taş'ın şiir dalında derece ve mansiyonları vardır. Şiirleri bestelenmiş olan şairin, sade bir dille yazılmış ve akıcılığı ile okuyucuyu kucaklayan "Ruhumda Yağmur" adlı bir şiir kitabı vardır.

Suzidil Musiki Derneği'nin kurucuları arasında yer alan Taş, hem dernekte usul, nazariyat, solfej dersleri vermiştir.

7 yıl usul, nazariyat, solfej hocalığı yapan Taş, ayrıca Çamlıca Musiki Derneği'nde bir yıl repertuar hocalığı yaptı. Birçok şiiri kıymetli bestekarlar tarafından bestelendi.

2011 Kadıköy Belediyesi'nce 'Anılar ve Müzik' 55. Sanatçı olarak konser düzenlendi. 2013 yılında kendi eserlerinden oluşan bir özel konser düzenlendi. Kadıköy Belediyesi Koşuyolu Mahalle Evi'nde ayda bir şiir dinletisi yapıyor. 2013 yılında Kadıköy Belediyesi bünyesinde Koşuyolu Mahalle Evinde kurmuş olduğu Bestenigar Musiki Topluluğuyla koro şefi olarak çalışmaları yapmaktadır.

Bir kız, iki erkek çocuğu ve Ezgi, Burak, Duhan ve İbrahim isimli dört torunu var.

Yaşamını hala İstanbul'da ve müzik yaşamını ise koro çalışmalarıyla devam ediyor.

Her ne kadar Harput Müziği'nde Kaynak kişi olarak Harputlu Mustafa'nın kızı Sündüz Hanım'dan başka bir kadın icracı ve sanatkârı olmamıştır. Cumhuriyet döneminde ise 3 kadın bestekar Elazığ Müzik Tarihine isimlerini altın harflerle yazdırdılar.

Elazığlı 3 kadın bestekarının bulunduğu günümüzde; Gufran Taş, Güldeniz Ekmen, Nalan Aksoy ve Duygu Turan isimleri Elazığ Müzik Tarihinde şimdiden yer aldılar.

Haziran 2021'de yayınlanan Çaydaçıra Dergimizde Elazığlı Genç Bestekar Duygu Turan'ı tanıtmıştık. Bu sayıda ilk bestekar Gufran Taş'ı önümüzdeki sayılarda ise Nalan Aksoy ile Güldeniz Ekmen'i tanıtacağız.

Her ne kadar doğum yeriniz Gaziantep olsa da sizi Elazığlı olarak biliyoruz. Elazığ ile bağlantınızı anlatır mısınız?

Ailem Elâzığ Harputlu, Orta Asya'dan dan kabilelerle gelerek Harput'a yerleşmişler. Babamın amcası Hafiz Ali, Sarahatun Camisi'nde yirmi beş yıl imamlık yapmıştır. Lakabımız Demircigil ve Hafız Aligil diye anılır. Annemin dedesi Perçenç (Akçakiraz) köyünün ağasıymış. Anneannem Elazığ'da büyütmüş

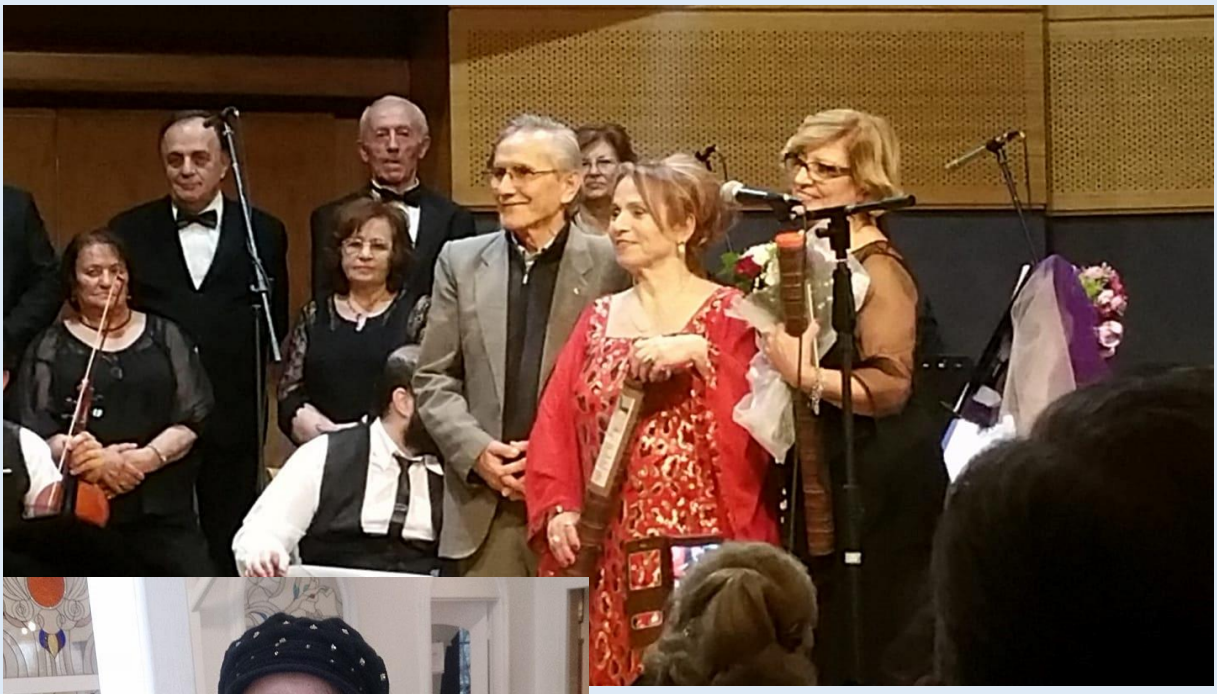
lakabımıza Karamemetliler denir. Annemin babası Hâkim Hayri Bey de Harputluymuş. Babam memuriyeti dolayısıyla Gaziantep'te bulunuyormuş, ben Gaziantep'te dünyaya gelmişim. Annem benim doğumumdan on yedi gün sonra vefat etmiş, beni orada babam sütanneye vermiş ve dedemde vefat edince o yıl içerisinde vazifesi olan Gaziantep askeri muhasebe memurluğundan istifa ederek dedemin sereciye dükkânının başına geçmiştir. Ben dokuz yaşına kadar Gaziantep'te kaldıktan sonra Elazığ'a babamın yanına geldim. Biz 6 kardeşiz ablam ve ben aynı anneden, diğer kardeşlerimin ise anneleri ayrı halen hayatta üç kardeşim var.

Müzik serüveniniz nasıl başladı? Ailenizde müzikle ilgilenen var mı?

Evet, zamanında teyzem amatörce ud çalarmış babamın da sesi güzeldi. Ben 1975 yılında Muş'tan İstanbul geldim. Küçükçekmece'de beş yıl, Haznedar'da on yıl kaldıktan sonra Acıbadem'e yerleştim. 1979 yılında Üsküdar Müsiki Cemiyeti'ne bir arkadaşımın ısrarı üzerine gittim. Cemiyette çok kıymetli hocalardan dersler aldım. Cemiyette idarede de çalışarak görev yaptım ve ilk bestemi o yıllarda yaptım 'Esmesin Rüzgar Sen Olmayınca' sözü de bana ait, 1996 yıllında bu şarkım 1000 şarkı içinde birinci olarak benim için büyük mutluluk oldu ve bestelere devam ettim. 2013 yılında Bestenigâr Musiki Korosu'nu kurdum ve devam etmekteyim.

Şiirle de uğraşınız var. Hatta şiir kitabınız var. Şiirle tanışmanız müzikten önce mi?

Şiir benim yaşamımın bir parçasıdır. Kendimi bildim bileli müzik ve şiire çok ilgim vardı. Yine Üsküdar Musikiye girdiğim yıllarda Ana Dergisiyle tanıştım. Şiirlerim yayınlandı. Bu arada Eflatun Dergisi ve birçok dergide şiirlerim yayınlandı. 'Ruhumda Yağmur İsimli' kitabımı 2001 yılında çıkardım. Bir kitap çıkaracak kadar şiirlerimde var. Kitabımdaki şiirlerimin birçoğu kıymetli bestekârlar tarafından bestelendi

Yaptığımız araştırma sonucunda Elazığlı İlk Kadın Bestekârsınız. Bu nasıl bir duygu? Şu ana kadar kaç besteniz var?
Elbette memleketim sevgili Elâzığ'ımızın ilk bestekârı olmak benim için onurdur. Mutluluktur aynı zamanda şereftir bundan gurur duyarım. Bestelerime gelince şu anda TRT Repertuarında dört şarkımın sözü de bana ait. Yeni bestelerim var ve uzun zamandır denetime şarkı göndermedim. Toplam yetmiş civarında bestem var genelde sözleri de bana ait. Bazı şair arkadaşlardan da epeyce beste yaptım.

Elazığ Kültürü ile ilişkiniz nasıldır? Harput Müziği dinler misiniz?
Elazığ'dan uzakta yaşadığım için kültürüne uzak kaldım Harput müziğini dinlerim hele kürsübaşı geceleri büyük ilgimi çeker zevkle dinlerim.

Elazığ'a gider misiniz? Elâzığ müzik ve sanat çevresinden görüştükleriniz var mı?
Elazığ'a 1977 yılında gittim. Teyzemin ölümünden dolayı. Evet görüştüğüm Elazığ'dan hemşerilerim var. Bestekar Doğan SEVER kitabımdan bir hayli beste yaptı. Elazığ'ın müzik adamlarından Naci SÖNMEZ, Manas Yayıncılıktan Şener BULUT ve yine Elazığlı şairimiz Orhan GÖKCE beyefendi ile şiir dinletilerinde hep birlikte olurduk.

Sanatsal yaşamınızdan bahseder misiniz? Neler yapıyorsunuz?
Beste çalışmalarım devam ediyor. Şiir yazarım. Edebiyat toplantılarına giderim. Sıram gelince büyük bestekârlarımızın hayatını anlatarak ve eserlerini yorumlayarak sunum yaparım. Konserler olunca konserlere giderim.

Bu güzel sohbet için teşekkür ederiz. Sanatsal çalışmalarınızda başarılar dileriz.
Ben teşekkür ederim. Sizin ve derginizin sayesinde kendimi ve sanatımı hemşerilerime anlattım. Ben sizin çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

"SAKO'NUN TEVRÜZÜ GÜLLERİ"

Elazığ ilinin en eski mahallesi olan Sako mahallesi Harput ve köylerinden gelmiş munis, naif, güler yüzlü, çalışkan, misafirperver insanların bir araya gelmesiyle var olmuştur. Bu insanların yaşam standartları düşük olmasına rağmen yine de mutlu, devletine, milletine bağlı ve öz kültürlerini de koruyarak uzun yıllar yaşamış ve yaşatmışlardır.
Sako Mahallesi insanının yaşam tarzına, giyim kuşamına, evlerin yapısına ve özelliklerine bakıldığında tarihi Harput kentinin bir devamı olduğunu söylemek mümkündür. Burada komşular birbirini sahiplenmiş, imece, yardımlaşma, paylaşım en üst düzeyde yaşatılmıştır. İyi ve kötü günlerde destek esirgenmemiş, milli heyecanlarda ortak düşüncede olduklarını ortaya koyup, ülkemizdeki sosyal ve teknolojik gelişmeleri de göz ucuyla takip ederek ayak uydurmaya çalışmışlardır.
Mahalle ilk kurulmaya başladığında evler büyük bir bahçe içerisinde yapılmış, bu bahçelerde her türden meyve sebze ve gül yetiştirmişlerdir. Harput ve yöresine ait bir gül çeşidi olan **"TEVRÜZÜ GÜL"**de yetiştirilmiştir. Esasen Tebrizi Gül olarak bilinir ve Tebriz'den geldiği söylenmesine rağmen Harput yöresinde Tevrüzü Gül olarak söylenmiştir. Bu gül yaz mevsiminde açar, beyaz renkli yaprakları sık küçük olmasına rağmen çok güzel kokar ve çevresine yayılır. Bu kokuyu hemen alırsınız çünkü diğer güllerden farklıdır, kısacası **"Tevrüzü Gül"** rengi kokusu ile hemen kendisini hissettirir. Rengi kokusu ile edebiyata geçmiş güzel bir çiçektir "Gül", şairlere ilham verir, şair kırmızı gülü aleve, bir kor parçasına benzetir, sevgilinin saflığı ise beyaz güldedir.

Tevrüzü gül de beyazdır, özelliğini Harput ve yöresinden almış, küçük sık yapraklı ve dayanıklı oluşu ile erkeksiliğini; o kadar güzel kokar ki diğer güller arasından hemen seçilir. **Renginin beyazlığı ile saflığı, temizliği ise kadınsılığını ifade eder. Bu nedenle sevgiliye kompliman yapmak için verilir, yakaya takılır.**
Koparılınca kırılır, yaprakları küser, kıvrılır buda duygusallığını ifade eder. Tevrüzü bilge bir güldür sevilir ve koklanır özeldir. Sadece bakmak bile huzura götürür sıkıntıları anlık da olsa yok eder. Ama her evin bahçesinde yetiştirilen bu nadide gülü artık ne çok fazla tanıyan ne de bilen kaldı.
İshak Sunguroğlu Harput Yollarında isimli eserin de, Tevrüzü Gül için ailemden kalan tek miras bu gül dür der ve bahçesindeki bu gül ağacının önünde dakikalarca ağladığını, bu gül ağacı benim anam, babam, kardeşlerim bütün akrabalarımdır demiştir.
Sako mahallenin oluşumunda ve yaşam tarzında etkili olan insanlar da vardır bunların en başında 1915 yılında Kesrik köyünde doğan ve mahalleye çocuk yaşta gelerek bakkal başı Şükrü Turhan'ın Kızı **Ayşe hanım**la evlenen **Fikret Memişoğlu**'dur.
Memişoğlu ailesi mahallede renk olmuş, ışık olmuş çevresini aydınlatmış her konuda örnek olmuş, güler yüzleri, naifliği, çalışkanlığı, fedakarlığı ile sevilmiş ve sayılmışlardır. Fikret Memişoğlu özellikle Harput kültürü konusunda araştırmalar yapmış ve bunları kitaplara dökmüştür. Edebiyat ve şiire olan merakı ona Divan tarzında eserler yazdırmıştır, (Harput Ahengi, Harput Divanı, Nebiler Mesnevisi) eserlerinden bazılarıdır.

Fikret Memişoğlu Avukatlık mesleğinin yanı sıra günlük yaşantısından da fedakârlık yaparak sabahlara kadar uykusuz kalıp Harput kültürü ile ilgili araştırmalar yapmış yazmış ve yayımlamıştır, 23 Nisan 1962 yılında **Yeni Fırat** isimli bir dergi çıkarmış zor şartlara rağmen 36 sayıya ulaşabilmiştir. Derginin bu ismi ileriki yıllarda Fırat Üniversitesi gibi bir eğitim kurumunda yaşatılmıştır.
Bunlardan başka mahalle de bir halk oyunları ekibi kurmuş bu ekip 1960 yılında İngiltere de yapılan halk oyunları festivaline katılarak Çaydaçırayla birincilik, Halay dalında ise üçüncülük ödülü almıştır.
Pekinik (Oymaağaç) köyünde yaşayan ve her gün sabah namazından önce, Elazığ'a eşek sırtında tütün getirerek satan ve akşamları tekrar köyüne dönen kısa boylu kızıl saçlı okyanus rengi gözleri olan Henno (Hanefi) amca vardı. Bende kendisini tanıma şansını bulmuştum, köye gidiş gelişleri sırasında her sabah ve akşam Fikret Memişoğlu'nun evinin önünden gelir geçermiş. Evin ikinci katındaki bir odanın ışığının hiç sönmediği dikkatini çekmiş ve alt kattaki bakkal Mahmut'a sormuş bu ışık neden hep yanar diye?... O da, bu ışıklı odada sabahlara kadar Fikret Memişoğlu oturur, hep okur, yazar ve çalışır, bu ışık hiç sönmez demiş.
İşte bu ışık 20 Temmuz 1968 yılında tamamen sönmüştür, ölümünün 42. yılında sako mahallesinde yetişen değerli eşleri Ayşe hanımla birlikte yaşam tarzlarıyla örnek olan, çevresini aydınlatan mahallenin ve ilimizin saygı ile yad ettiği unutulmayacak, mahallenin bu Tevrüzü Güllerini hatırlamak ve anmak istedim. Kendilerine Allahtan rahmet yaşayan aile fertlerine de sağlık diliyorum. Kabriniz Bağ-ı İrem olsun.
Bir şiirini de hatırlayalım;

YA HEP YA HİÇ

Dünya çile çektirmeğe, bir hadde imiş hep!
Ukba, el açıp ummaya, son radde imiş hep!

Hep menfaat ansız bizi bağlar ve çözermiş,
Sonsuz koşumuz, sade, bu serhadde imiş hep.

‘’Can yongasıdır mal,, diyen ikrade, yuf olsun,
Bilmez mi? Her ömrün sonu, merkadde imiş hep!

Yar, arkadaş, ortak; meze, mey dostu, el üstü;
Tek gayretimiz, şerri de hay radde, imiş hep.

Bundan mı, nedir, aşıka maşukun itabı?
Meyl aşka değil, bir bükülen kadde, imiş hep!

Aydınlatarak gerçeği, bir nafiz ışık ah;
Gördük, çıkacak yol, bir o loş cadde imiş hep!..

Bari yine sen ,,ruh-ı revan,, ol bize Fikret.
Madem ki hayatın sonu hiç, madde imiş hep!..

İstanbul'da Elazığ rüzgarı…

ÇAYDAÇIRA/İSTANBUL

İstanbul Maltepe Fuar Alanı'nda, Elazığ Marmara Vakfı (MAREL) tarafından organize edilen ve Elazığ Valiliği, Elazığ Belediyesi, İstanbul Büyükşehir Belediyesi ile Elazığ TSO tarafından desteklenen Elazığ Yöresel Ürünler Fuarı'na büyük bir ilgi gösterildi.

9-12 Aralık 2021 tarihleri arasında, İstanbul Maltepe Fuar alanında düzenlenen Elazığ Yöresel Ürünler Fuarı'nın açılışına katılan Elazığ TSO Meclis Başkan Vekili Veli Aksu, fuarın resmi açılışında yaptığı açıklamada; hedeflerinin, ilin zengin yöresel ürünlerinin ekonomik değer haline getirilmesi olduğunu ifade etti.

Aksu, “Odamız tarafından, 2018 yılından beri hem yöresel ürünlerimizin hem de gastronomi alanında zengin potansiyelimizin, ekonomik değer haline getirilmesi için çok önemli çalışmalar ve altyapılar kurulmaya başlanmıştır.
Bilindiği gibi, ülkemizin en zengin ikinci yöresel mutfağına sahip olan Elazığ, bu potansiyelini ekonomik değere maalesef dönüştürememiştir. Bunun başlıca nedenlerinden biri, tanıtım yetersizlikleri ile altyapıların olmayışıdır. Odamız, bu konuda bugüne kadar tüm kurum ve kuruluşlarımızca yapılan her etkinliği, sonuna kadar desteklemiş ve organizasyonlarda yer almıştır. Bugün MAREL tarafından organize edilen bu önemli etkinlikte olduğu gibi, yine odamız tam destek sağlamaktadır.” dedi.
MAREL Başkanı Mahmut Kahraman, “Bu organizasyon açıkçası bir tanıtım günü değil. Bu organizasyonun tamamen amacı Elazığ’da deprem sonrası zarar gören, alışveriş yapamayan, ciro yapamayan esnafa destek organizasyonu. Bu yüzden hem bu organizasyon Ankara’da yapıldı, İzmir’de yapıldı şimdi İzmir’de yapılıyor. Bu organizasyonun asıl mimarı bize destek olan sayın vekilimiz. O yüzden tüm hemşehrilerimizin nezdinde kendisine teşekkür ediyorum. Salon tahsisinde Hasan Akkuş başkanımın büyük desteği oldu, Ekrem İmamoğlu başkanın büyük desteği oldu. O yüzden onlara da buradan şükranlarımızı, teşekkürlerimizi iletiyoruz. Elazığ tanıtım günleri çok farklı bir format. Tabi Elazığ yöresel ürünler fuarı çok farklı bir format. Şu anda biz Elazığ yöresel ürünler fuarını yapıyoruz. Esnafımıza destek olmak istiyoruz. O yüzden lütfen buradan eli boş gitmeyin, alışveriş yapın. İleriki günlerde belki seneye daha gelişmiş bir şekilde hem ürün yelpazesi anlamında hem de yapılış tarihi anlamında daha güzel işler yapabileceğimiz bir organizasyon yapabiliri” ifadelerini kullandı.

Elazığ’a ait ürünlerin yer aldığı ve 4 gün süren fuara katılım oldukça yoğundu.
İstanbulluları ve İstanbul’da yaşayan Elazığlıları ağırlayan fuar 24 Ocak depremi ve pandemi nedeni ile sıkıntıya giren esnafa can suyu oldu. Fuara gelen vatandaşlarda bu tür organizasyonların sıklıkla olmasını istedi.

Elazığlılar Konya'da

ÇAYDAÇIRA/İSTANBUL

İstanbul'da bulunan ve başkanlığını tiyatro ve sinema sanatçısı Hemşehrimiz Abdullah Şekeroğlu'nun yaptığı Avrasya Elazığlılar Derneği ülke genelindeki kültür turlarına devam ediyor. Ekibin bu defaki durağı Mevlana Şehri Konya oldu.

Avrasya Elazığlılar Derneği heyetine ev sahipliğini Konya Elazığlılar Derneği yaptı.

Emeği geçenlere teşekkür eden Avrasya Elazığlılar Derneği Başkanı Abdullah Şekeroğlu bu tür etkinliklerin devam edeceğini söyledi.

Başkan Şekeroğlu, "Çanakkale ve Ankara'dan sonra Konya'dayız. Avrasya Elazığlılar Derneği olarak hemşerilerimizle birlikte Konya'ya Mevlana Hazretlerinin kabrini ziyarete gittik. Bu önemli gezimiz için bizlere her zaman desteklerini esirgemeyen çok kıymetli büyüğümüz, AK Parti İstanbul Milletvekili Mustafa Ataş Bey'e, Otobüslerimizi tahsis eden Bağcılar Belediye Başkanı Lokman Çağrıcı, Esenler Belediye Başkanı Mehmet Tevfik Göksu ve Zeytinburnu Belediye Başkanı Ömer Arısoy beylere çok teşekkür ederiz" dedi.

Tarihe açılan pencere...

HÜSEYNİK

***Adına Türkü derlenen Telgrafçı Akif Bey'in, Harput'a çıkarken can verdiği "şeher yolu" hâlâ duruyor Hüseynik'te. Zengin kültürel ve tarihi birikimi yok olmaya yüz tutmuş Harput eteklerinde Hüseynik; yolları, çeşmeleri ve yüzyılın yorgunluğuna rağmen ayakta kalabilen tarihi evleri ile zamana direniyor.**

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Elâzığ'da 1700'lü yıllarda kurulduğu tahmin edilen Hüseynik Mahallesi, yaz ayının gelmesiyle birlikte taşlı dar sokakları, ahşap konaklar, asırlık ağaçlar, bağlar ve bahçelerle ayrı bir güzelliğe büründü. 'Hüseynik'ten çıktım şeher yoluna' türküsüne konu olan Hüseynik, havaların ısınmasıyla birlikte tarihi mekanların güzellikleri gün yüzüne çıkmaya başladı. Harput'un eteklerinde Hüseynik, yolları, çeşmeleri ve yüzyılın yorgunluğuna rağmen ayakta kalabilen tarihi evleri ile zamana karşı direnen bir

mahalle. Tarihi dokusuyla yıllara meydan okuyan Hüseynik, şimdilerde ise turizme kazandırılması için çalışmalar başladı.
Hüseynik. Harput'a yakın olduğu için 19. yüzyıl başlarında Diyarbakır'dan gelen kervanların son konaklama yeri. Adının anlamını "misafir kabul eden, misafiri çok olan yer" olarak bilinen resmi adına Ulukent denen Hüseynik'i: "Eskiden kervanlar Hüseynik'te şehir yolu denilen patika yoldan Harput'a çıkarlarmış. 1900'lü yıllarda burada yüz hane civarında insan yaşadığını biliyoruz, 20. yy başlarına gelindiğinde ise kendine has bir ekonomik döngü oluşuyor. Hüseynik'in kendi çarşıları, bağ ve bahçe kültürünün oluşturduğu bir geçimi var ve Harput'un entelektüellerinin bir kısmı da burada oturuyor.
19. yüzyılda Batılılar; Amerikalılar, Almanlar ve Fransızlar kolejler açınca, Hüseynik'teki aydın ve çocuklar da o okullardan eğitim alıyorlar. Harput'a giden yol güzergahında son molayı Hüseynik'te veriyor kervanlar. Burada insanların evinde kalabiliyor ve Harput'a gidip alışveriş yaptıktan sonra gelip yine aynı evlerin bahçelerinde dinleniyorlar. Sonra yine Diyarbekir'e veya geldikleri diğer çevre illere dönüyorlardı. Hüseynik'teki bu sosyal doku, 20. yüzyıl başlarına kadar devam ediyor.
Tarihi Harput şehrinin ve kalesinin altında yer alan Hüseynik, 1978'e kadar köy yerleşimiyken bu tarihten sonra mahalle olmuştur. Osmanlı döneminde Ermeni ve Türk nüfusun birlikte yaşadığı köydeki ilk nüfus sayımı 1834 yılında yapılmış, 104 hane ve 313 kişi sayılmıştır. Bu sayımda gayrimüslim nüfusun sayısına dair veri yoktur. 1894 yılı 'Mamuret-ül-Aziz Vilayeti Salnamesinde' nüfus, 2.836 Ermeni ve 671 Müslüman olarak kaydedilmişti.
Hüseynik'te Ermenilere ait Surp Kevork Kilisesi, bir değirmen ve mezarlık bulunsa da günümüze ulaşamamıştır. Ulukent Cami ise 1820 tarihlidir.
1978 yılında köy statüsünden mahalle statüsüne geçirilen Ulukent, günümüzde Elazığ'a bağlı bir mahalledir.
Tarihi ve kültürel açıdan çok önemli bir yere sahip olan Hüseynik mahallesindeki ahşaptan ve kerpiçten yapılmış çok sayıda tarihi yapı, Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu tarafından tescillenerek koruma altına alındı. Elazığ Belediyesi ise evlerin uzun yıllar ayakta kalabilmesi için restorasyon projesi hazırladı.

Harput-Hüseynik Yolu Canlanıyor

Elazığ Belediyesi tarafından tarihi süreçte Harput Mahallesi ile güneyinde yer alan Hüseynik Mahallesi arasında ulaşım sağlayan tarihi yolun turizme kazandırılması için başlatılan çalışmalar sürüyor.

Elazığ Belediyesi tarafından 4 bin yıllık tarihe sahip, Anadolu medeniyetinin önemli kavşaklarından biri olan kadim şehir Harput'un, kültürel ve sanatsal tüm birikimiyle bir yaşam merkezi olması hedefiyle çalışmalar sürdürülüyor. Harput'ta yer alan tarihi yapıların restorasyonu ve kültürel zenginliğinin yaşatılmasına yönelik çalışmalar devam ederken, tarihi süreçte kervanların kullandığı ve türkülere konu olan Şeher Yolunun yapılacak rekreasyon çalışmalarıyla yeniden eski cazibesine kavuşması için de çalışmalar devam ediyor.

Elazığ Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü tarafından Harput–Hüseynik mahalleleri arası tarihi yolun açılması amacıyla başlatılan çalışmalar doğrultusunda, yol güzergâhında güvenlik açısından ihtiyaç duyulan kısımlarda taş duvar örüm çalışması gerçekleştiriliyor. Çalışmalar kapsamında ayrıca yol güzergâhında yer alan dere yatağında ıslah çalışması ile yol dolgu çalışmaları da devam ediyor.

Projenin ikinci aşamasında ise rekreasyon çalışmalarına başlanacak. Gerçekleştirilecek çalışmalar doğrultusunda toplam 2100 metre uzunluğunda, 6 metre genişliğinde yürüyüş yolu olarak düzenlenecek tarihi yol güzergâhı korkuluklarla çevrelenecek.

Ağaçlandırma çalışmalarıyla yeşil bir doku kazanacak yol güzergâhı, seyir terasları, oturma ve dinlenme alanları ve çeşmelerle şekillenecek. Proje, geleceğin turizm merkezlerinden biri olma yolunda ilerleyen Harput turizmine katkı sağlayacak.

Edebiyatta Nükte sanatı

HUZUR

Bilal CİVELEK

Aslında çok şey istemiyoruz…
Sadece ruhumuzla, bedenimizle ara sıra birazcık huzurla yaşamak istiyoruz.
Öyle hayat boyu değil, arada bir…
Bazı insanlar huzurla mutluluğu aynı kefeye koyar ama hiç de öyle değil.
Bana Mutluluk geçici, huzur kalıcı gibi geliyor.
Huzur ruhumuza sonsuzluğu tattırır.
Huzur ve mutluluk birbirine komşu olabilir.
Ama asla aynı şey değildir!
Huzur ruhun derin bir nefes almasıdır bence…
Gözlere kalıcı güzel bakışlar hediye eder…
Huzur; bizi hayatın labirentlerinden kurtarıp, endişesiz, korkusuz bir sahile bırakır.
Huzurun rengi berraktır, durudur, tadı doğaldır.
Huzur, bizden para pul istemez, hırs yoktur. Sadece elimizdekilerle yetinmek yeterlidir.
Mutluluk öyle değil! Her insana göre renk değiştirir, tıpkı bukalemun gibi.
Biraz kalmasını istersiniz, bir kelimeyle, ufak bir sarsıntıyla yok olur. Gelmesi ile yok olması bir olur.
Huzuru yakalamak bunun için zordur.
Zor olduğu için yeşil ışığı yakalayamıyoruz.
Cemil Meriç'e göre huzur ancak meçhul dostun avuçlarındadır.
Peki meçhul dost nerde?
Alnımızı avuçlarına koyup huzuru yakalayacağımız meçhul dost kim?
Kimine göre **YARATAN**, kimine göre hayatımızda ilme ilme ördüğümüz **İYİLİKLER**…
Yine bir başka ünlü düşünüre göre huzur; çocuklukta yakalanır ve orada unutulur.
Düşünürün bu sözüne katılmıyorum. Bebekken huzurlu muyduk acaba?
O dönem insanın en bahtsız dönemi...
Acıkırsın yemek isteyemezsin, susuzluktan kavrulursun su isteyemezsin!
Bütün ihtiyaçlarını ağlayarak söylemeye çalışırsın! Bir de tersine anlayan anneye rastlarsan, yandı keten helvam!...
Yemek vereceğine gazını kontrol eder, su vereceğine ağzına emziği dayayıverir.
Bahtsız bedevi gibi bir türlü mesajlarınız doğru okunmaz. Hep tersinden…
Bir de çocuklukta **MERAK** denen şey yok mu, bütün huzuru alır götürür!
Şu nedir, bu nedir, kim kimdir, kim dost, kim düşman…
Hayatın milyonlarca soruları aklımızdayken ve cevapları merak ederken huzuru nasıl bulabiliriz ki?
Mamamızı kusana kadar ağzımıza dayayan anneye laf anlatmak başka bir huzursuzluk, stres...
Gel de huzurlu ol!
Büyüyünce işler daha da çetrefilleşiyor;
Para hırsı, mal hırsı… Ev alayım… Ev tamam ama bir de araba olsa…
Kısacası insanoğlu huzuru ararken hırs gemisine biner huzuru yanlış adreslerde arar durur.
Bence insan doğmadan huzurluydu. O huzuru tekrar yerine döndüğünde bulacaktır.
Düşünsenize; doğmadan önce ne kredi kartları, aybaşında borçları nasıl ödeneceği derdi, okul, iş bulma, eş bulma, evlenme, çocuklar, onların sorunları, akşam hangi yemeği yapayım gibi

bin bir tasa yoktu. Zaten saydıklarımız olmadığı için huzurluyduk.
Huzur, belki de zamanın dışına çıkmaktır.
Eğer öyleyse onu aramak zaman kaybından başka bir şey değildir.
Zamandan münezzeh olunca huzurun içine düşeceğiz gibime geliyor.
İçinizi fazlaca kararttık, biraz beyaz renk katalım;
Aslında huzur nefes almaktır, nefes vermektir.
Bir de sağlımız yerindeyse dünyada bulunabilecek en kaliteli huzura sahibiz demektir.
"Yok, bu cümle beni ikna etmedi, ben huzur arayacağım!" diyorsanız;
Sizi ikna edecek son sözümüzü yedekte saklamıştık, hadi hep beraber söyleyelim;
Ah huzur, **HIZIR** gibisin!
Bir varsın, bir yoksun!
Varım diyorsun ama…
Ne gören var ne duyan!

Elazığ Şehir Merkezinden nostalji fotoğraflar…

Elazığ'ın ağabeyi; ÖZER GÖZLER

YÜCEL ÇAKMAK

Özer Gözler… Unutamadığım bir şahsiyet… Değerli büyüğüm, değerli ağabeyim…

O'nu zaman zaman özlemiyorum değil… Özellikle mahalli bir kaset dinlediğimde aklıma hemen Özer Ağabey gelir.

Mahalli müzik sevdasını o bana aşıladı. O'nun sayesinde Harput Müziğini tanıdım.

Öyle ki bu sevda kanıma işlemişti.

Bir dönem Özer Ağabey, makara teyplerden bulunan müzik kayıtlarını bilgisayar ortamına aktarıyordu. Her akşam iş dönüşü Stüdyo Kemaliye'ye uğrar, 'Özer Abi yeni bir şey var mı?' diye sormadan edemiyordum. Bir gün telefon açtı. İş çıkışı uğramamı istedi. Eminim güzel bir şey bulmuştu. Şimdi çok ünlü olan onlarca sanatçının ilk ses kayıtlarının yapılıp tanıtıldığı, 100 bin dolayında şarkı ve türkünün derlenip arşivlendiği stüdyoya giriyorum. Bilgisayar başında ki Özer Abi, 'Çek bir tabure gel yanıma' deyince heyecanım daha da arttı. 'Bak dinle. Yeni bir kayıt buldum' diyerek bilgisayar ekranındaki dosyaya tıkladı. Mahalli bir müzik çalıyordu. Derken bir anons yapıldı. Saz sanatkârlarının ismi söylendikten sonra 'Sündüz' isimli bir bayan anons edildi. Mahalli söyleyen bir bayan dinliyordum. Kayıt çok eskidi. Özer Abi'de bu bayanı tanıyamamıştı. Ufak bir araştırma ile 'Sündüz' isimli bir bayanı tanıyan çıkmadı. Birisiyle ilişkilendirildi ama net bir bilgi yoktu.

İşte Özer Abi… Harput Müziği'nin koruyucularından…

Onunla ilgili öyle çok anım var ki… Hangisini anlatayım?

Önce Özer Abi'nin hayat hikayesini, Değerli Yazar Zekeriya Bican'ın 'Sekizinci Şehir İz Bırakanlar' isimli kitabından aktaralım.

ÖZER GÖZLER KİMDİR?

Elazığlı Yazar Zekeriya Bican'ın "SEKİZİNCİ ŞEHİR İZ BIRAKANLAR" isimli kitabında Özer Gözler şöyle anlatılıyor:

"Özer GÖZLER, 1944 yılında Kemaliye'de dünyaya geldi. Babası Mehmet Bey, annesi Nazmiye Hanımdır. Üç kardeştiler. Ağabeyi Üstün Bey 1942, kardeşi Şener 1946 yılında dünyaya gelmişlerdi. Üstün Bey 1972 yılında Almanya'ya işçi olarak gitti ve emekli oluncaya kadar orada çalıştı. Şener Bey ise polislik mesleğini seçti. Özer GÖZLER, Elâzığ Musikisi'nin kayda alınmasında büyük emeği olan bir şahsiyettir.

1930'lu yıllarda Harput ağzı ile türkü söyleyen önemli ses sanatçıları henüz hayattadırlar. Yaşları bir hayli ilerlemiş olan ve Osmanlı Devleti ile Cumhuriyet dönemi arasındaki o sancılı dönemde sanatçılar ve kültür adamları da sıkıntı içindeydiler. Herkesin en önemli sorunu geçim derdiydi. Hemen her alanda, yokluk ve kıtlık vardı. Harput'tan göçler hızlanmıştı. Bu

göç telaşı içinde kıvran halkın, kültür sorunları ile ilgilenecek hali yoktu, ama uzun yılların kültür birikimini taşıyan insanların, bu birikimleri kayda alınmadığında birkaç yıla kalmadan yok olup gidecekti. Bir kısım ses sanatçısının okuduğu şarkı ve türküler az da olsa kayda alınmıştı. Çok az insan bu kayıtları elde etmiş ve arşivinde saklamıştı. Arşiv sahiplerinin zaman içinde vefat etmeleri sonucunda mevcut arşivler çocuklarının eline geçmişti. Kimlerde ne kadar bilgi ve belge vardı! Bu belli değildi. Aradan geçen yirmi yıl içinde ekonominin biraz toparlanması ile halk arasındaki bir kısım insan bu konuya eğilmeye başladı. Rahmetli İshak SUNGUROĞLU, Fikret MEMİŞOĞLU gibi duyarlı insanlar adeta bu konuya kendilerini vakfettiler. 1960'lı yıllarda bu eksiklik giderilmeye başlandı. Kültürümüzün kayda geçirilmesinde hiç de azımsanmayacak işler başarıldı.

Özer GÖZLER, ortağı Rıdvan Aydın ile birlikte, 1974 yılında "GÜLOM BANT" adında bir firma kurdu. Kurduğu bu firmanın işi, kaybolmaya yüz tutmuş eserlerin gündeme alınmasıydı. İki yıl kadar çalıştılar. Birçok eser gün yüzüne çıkarılmıştı. 1976'da ortaklıktan ayrılan Özer GÖZLER, Gazi Caddesi'nde bu günkü yerinde, "STÜDYO KEMALİYE"yi açtı. Makaralı teyplerle Elâzığ Musikisi'ni kayda almak amacı ile çalışmalara başladı. 1930'lu yıllarda okunan birçok sanat eseri yok olmak üzereyken, çeşitli kaynaklardan; şahıs ve kurumlardan bilgi ve belgeler toplanmaya başlandı. Toplanan bilgi ve belgeler ışığında bütün şarkı ve

türküler aslına uygun bir şekilde, yeni ses sanatçılarına okutulup tekrar bantlara aktarılıp kayıt altına alınmaya başlandı.

Ses sanatkârlarından; Sıtkı DEMİRCİ, Paşa ve kardeşi Enver DEMİRBAĞ, Yeniceli Kemal, Cevat Petek, İlhami Yağcı, Hüseyin Yetkin, Hoğulu Mustafa Küçük, Mehmet Parlaksu, Hasan Öztürk, Zülfü DEMİRTAŞ, Albay Lokman Tasalı, Albay Ahmet Tasalı, Nihat Kazazoğlu, Adnan Çilesiz, Gazanfer Doğan, Yalçın Turhan, Azmi Ozan, Cengiz Demir gibi seçkin sanatçılar ile birlikte stüdyoya girdi. Hemen hemen bütün mahalli sanatçıların bantları yapılıp kayda alındı.

Özellikle, Cengiz Demir'e bütün mahalli eserler okutulup özel bir bant yapıldı. Bu 25 eserlerin tamamının bandı yapılarak büyük bir iş başarıldı. Eğer Özer GÖZLER, bu özverili çalışmayı yapmasaydı, bugün elimizde bu kadar doküman ve geniş bir müzik arşivimiz olmayacaktı.

Yılmaz KALENDER'in kendi çabaları ile yaptığı müzik arşivi de çok önem arz ediyordu. Bu çalışmalar sırasında onun arşiv çalışmalarından da istifade edildi. Şu anda Özer GÖZLER'in oluşturduğu arşiv o kadar kapsamlı ve mükemmel bir hale getirildi ki, 1930'lu yıllarda okunan eserler ve sanat dünyası sanatçılarının ses kayıtları mevcuttur. O günlerin gramofon kayıtları da temin edilip günümüze taşınarak ilimizin müzik arşivine eklendi. Özer GÖZLER'in başardığı bir nemli çalışma da, görüntülü kayıtlar yapmak için Almanya'dan kamera getirmesidir. O yıllarda çok pahalı olan kamerayı da getirtmeyi başardı.

Yıllarca bağ ve bahçelerde icra edilen Harput havalarını, sadece Harputlular zevk alarak dinliyorlardı. Bu kültüre aşina olmayan yabancılar ise pek zevk almıyorlardı. Özer GÖZLER bu gerçeği gördüğü anda, bütün parçaları günümüze uyarlayarak tekrar yorumlattı. İşte bu andan sonra bütün yabancılar da Harput Musikisi'ni zevk alarak dinlemeye başladılar. Artık Harput Musikisi ve eserleri arayıp sormaya başladılar. Harput Musikisi yurt çapında tanınıp sevilmeye başladı. Elazığlı olmayan birçok ses sanatçısı da bu eserleri okumaya başladılar.

Özer GÖZLER'İN kurduğu stüdyoda, Klarnet sanatçıları; Sabahattin TAMBUK, Mehmet Şerif ÇEÇEN, Cümbüş ve Ud sanatçıları; Hüseyin SEKÜ, Mehmet ASLANKAYA (Kör Hafız), Ritim saz sanatçıları; Kudret GÜLŞAHİN, Ahmet AYKUL, Keman sanatçıları; Ramazan HOŞYAYLAR, Mustafa SAYGILI hizmet verdiler.

Özer GÖZLER'İN, bir diğer hizmeti de, şimdiye kadar hiç gündeme getirilmemiş olan Harput-Elazığ müziğini enstrümantal müzik (Sözsüz) haline getirmekti. Musikimizi zenginleştirmek amacı ile telli sazlardan; basgitar, solo gitar, marakas'ı, Ritimsazlardan;

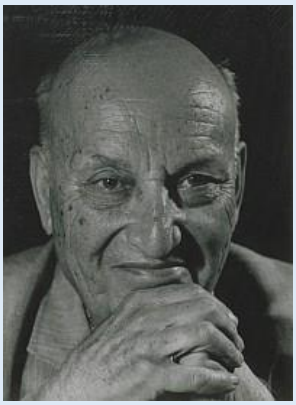
darbuka, tello, bendir, kudüm, ve tef'i, Bağlamalardan; gurup bağlama, cura, bas bağlama, elektro bağlama'yı kullandı. Bu işlem sonucunda, dört adet enstrümantal müzik ortaya çıkardılar. Mevcut parçaların tamamına yakınını enstrümantali çıkarıldı.
Bu yapımda emeği geçen Kenan ÇİMTAY ve Fatih KISAPARMAK'A ne kadar teşekkür edilse azdır.
Özer GÖZLER ve ekibi, Türkiye genelinde bütün mahalli müziğin kaynağı oldular. Elazığ Müziği'nin il dışında da sevilmesine vesile oldular."

"TÜRKÜLERİMİZ ÖYKÜLERİMİZ"

İlk kitabım "Elazığ ve İlçeleri-2004" adıyla yayınlandı…
Bu kitabı istek üzerine hazırlamıştım…
Birinci derken, bir istek daha geldi.
Özer Gözler Ağabeyimiz, yıllar önce bana Elazığ Türkülerinin öykülerini hazırlamamı istemişti. Amacı bir kaset yapmaktı. Bende ya unuttum ya da ihmal ettim.
Birinci kitap bitince, Özer Ağabey, teklifini yeniledi… Bende hazırlıklara başladım. 1, 2, 5 derken tamtamına 33 türkümüzün hikayesini buldum ve onları yeniden uyarladım…
Türkü öykülerinin çoğunu Rahmetli Av. Fikret Memişoğlu, derlemiş ve yazmış… O'nu rahmetle bir kez daha anıyoruz. Diğer türküleri de diğer kaynaklardan buldum. Gönül isterdi ki yaşayan insanları bulup, onlardan bu öyküleri derlemekti. Ama, ne biz o yıllarda yaşadık nede yaşayanlara yetiştik…
Düzenlediğim öykülerin bir kısmı Özer ağabeye verdim. Özer Ağabey'de kasetlerin seslendirmelerini Sevgili Figen Aktepe'ye yaptırdı. Büyük bir çalışma neticesinde 3 kaset ve kitap bir arada satılmaya başlandı.
Özer Gözler'i, 10 Aralık 2017 tarihinde 72 yaşında kaybettik.
Nur içinde yat Özer Ağabey… Seni unutmayacağız…

ELAZIĞ HATIRATLARI.....

ADNAN SAYGUN'UN ELAZIĞ GÜNLERİ

TAHA TOROS

Adnan Saygun'la İkinci Dünya Savaşının en kritik döneminde, 1943 yılının yaz sonuna doğru, Elazığ'da geçirdiğimiz günler belleğimden hiç silinmemiştir.

Savaşın neden olduğu, o yokluklar ve karamsarlıklar döneminde Adnan'la Elazığ'da buluşmamızı tanrının bize verdiği bir lütfü olarak daima hatırlarım.

Bakanlık Müfettişi olarak o yıl, Üç aylık teftiş bölgem Malatya, Elazığ ve Diyarbakır'ı kapsıyordu. Ankara'dan bölgeye hareket edince o dönemde bölge valiliği niteliğindeki UMUMİ MÜFETTİŞLİK merkezi olan Elazığ'da kalmayı uygun buldum.

Gece karartmaları, ekmek karneleri günleri, elverişsiz otel problemi bir yana, günlük işlerimiz pek azdı. Boş vakitleri değerlendirecek ne bir yayın, sevdiğimiz ve bildiğimiz konularda sohbet edebilecek ne bir arkadaş vardı. Elverişsiz otel nedeniyle, misafire ten kaldığım Halkevi'nin bir odasına da bir akşam, Ankara'dan ADNAN SAYGUN valizi ile geliverdi. Âdeta dünya benim oldu. ADNAN SAYGUN, Halkevleri müfettişi olarak Elazığ'a gelmişti. Yörenin zengin folkloru

üzerine araştırmalar yapıyordu. Zaman zaman kırsal bölgelere gidiyor, çoğunlukla kırsal bölgelerden sazlı sözlü halk ozanları getirterek dinliyordu. Elazığ o günlerde en sıcak ve kavurucu mevsimini yaşıyordu. Ne var ki, Adnan bölgenin zengin ve renkli folkloru ile içiçe yaşamanın serinliğinden hoşnut oluyordu. O dönemde bölgenin ünlü ve bir bakıma tarihî simalarından sayılan İzoli aşiretinin reisi ve İttihat Terakki partisinin komitecilerinden olan Hacı Kaya Bey (SEBATİ DUMAN) bizim en yakın dostumuz oldu. Halk şairlerini Adnan'ın ayağına kadar getirtmeyi sağladı. Hacı Kaya, çevredeki aşiretler üzerinde etkili bir kişiydi. Cumhuriyet Halk Partisi Genel Sekreteri Memduh Şevket Esendal'da bu konuda kendisine bir mektup göndermişti.

Hacı Kaya Bey'in aşiret ağalarına bir tamim niteliğinde gönderdiği mektuplardaki satırları daima hatırlarım. Mektuplarını zaman zaman bize yazdırdığı da olurdu. Mesela bir mektubunda, evvela selam ile başlamış, sonunu şu cümlelerle bitirmişti: *"--- Ankara'dan buraya bir Türkü Müfettişi geldi. Memduh Şevket Bey'imiz göndermişler. Aşiretinizde ne kadar türkü söyleyen, saz çalan kişi varsa hepsini toparlayıp acele gönderesiniz.... "*

BİR SÜRYANİ PAPAZI

1943'lerde, Elazığ'da birkaç Süryani vardı. Harami olmuş ve bölgenin en eski bir kilisesi için burada entellektüel bir Süryani papazı bulunuyordu. Sanırım, bir müddet Amerika'ya gidip gelen, temiz bir Türk lehçesi ile konuşan, çağdaş giyimli bu papaz, bölgesinde hayli sevilen bir kişiydi. Geçimini şapkacılıkla ve antika eşyalardan da anladığı için yöre halkı ona bazen (Şapkacı Besim) bâzen de (Antikacı Besim) derlerdi. Sıcak günlerde, akşam serinliğini beklerken, yazlık kahvedeki küçük havuzun kenarında, Adnan'la satranç oynardık. Süryani papazı Besim Bey ile Bayındırlık Müdürü de bu dinlenmemizde ve eğlencemizde bize arkadaşlık ederlerdi. Bayındırlık Müdürü bir Macar'dı. Elazığ ve İçel gibi illerin bayındırlığına damgasını vurmuş olan merhum Vali (TEVFİK SIRRI GÜR) bu Macar mimarı beraberinde Elazığ'a getirmiş ve mukavele ile çalıştırmıştı. Elazığ'da o döneme göre önemli bir yapı olan Halkevini, Tevfik Sırrı Gür yaptırmıştı. Macar mimarla Adnan'ın daha önce tanışıklığı vardı. İkinci Cihan Savaşının dünyayı kana bulayan ve Türkiye'yi âdeta diken üstünde yaşatan sisli ve olaylı günlerinde, Adnan'la Elazığ'da geçirdiğimiz günleri, bugün gözlerim sulanarak hatırlıyorum.

ÇAYDAÇIRA'YA
REKLAM VERMEK
İSTİYORSANIZ.
BİZİ ARAYINIZ.
553
253
3090

Palu Usulü Ekşili Köfte

Malzemeler:
5 tane patlıcan
12 tane orta boy dolmalık biber
5 tane küçük soğan
400 gram yağsız kıyma
4 su bardağı köftelik bulgur
1. 5 kase tane sumak
1 yumurta
2 yemek kasığı tuz
Yoğurmak için
1 kase su
2 parça kemikli et
Önce tane sumağı 1 litre suya bırakıyoruz ve 2 saat bekletiyoruz. Sonra rengini ve tadını verince sumağı süzüyoruz tencereye. Sumak suyuna 1 tane yumurta kırıp çırpıyoruz. Sonra ocağa bırakıp orta ateşte kaynamaya yakın kalın bir köpük tabakası oluşacaktır. Onu kevgir yardımı ile üstünde o köpük kalmayacak şekilde alıyoruz. Sonra bu suya 1,5 litre sıcak su ilave ediyoruz kemiği de içine atıp tuzunu da ilave edip kısık ateşte kaynamaya bırakıyoruz. (EKŞİMSİ BİR SU OLACAKTIR EĞER EKŞİYİ FAZLA SEVİYORSANIZ 1 LİTRE SU BIRAKABİLİRSİNİZ)

NOT: YUKARIDA KÖPÜK DİYE BELİRTTİĞİMİZ ASLINDA KEF OLARAK BİLİNİR
Suyu yaptıktan sonra kuru soğanları toprağa gelen kısmından derince kesiyoruz. Kabuklarını soyup kaynayan suda haşlıyoruz. Birbirinden ayrılınca olmuş demektir. Bu arda patlıcan ve biberleri de dolmalık olarak hazırlıyoruz.

KÖFTESİ İÇİN: Kıyma ile bulguru ve tuzu su yardımı ile yoğurarak macun kıvamına getiriyoruz. Sonra köfteyi elimizde bir sıkım alıp biber patlıcan ve soğanın içini dolduruyoruz. Bu işlem malzemeler bitene kadar devam eder. İşlem bitince kaynattığımız sumaklı suyun içine bırakırız ve yarım saat pişiririz. Sonra sebzeleri yumuşayınca ve dolmayı ayırarak pişip pişmediğini anlarsınız. Pişince dolmaları içinden çıkarıp başka bir tencereye alıyoruz. Servis yaparken suyu ile beraber servis edilir yapanlara afiyet olsun

benim öykülerim

BORDO YAYINLARI

BORDO YAYINLARI

YENİ MAH. GAZİ CAD. NO:36
YÜCE PASAJI KAT:1/105
TEL: 04242361284 ELAZIĞ

BORDO YAYINLARI bordo.yayinlari 05335654241